

Cyber rizici – Reosiguranje i izazovi digitalnog doba

Moderator: Zlatan Filipović
08.06.2018.

Dešavanja u 2017.

- Štete su značajno porasle
- Swiss Re procjenjuje ekonomske štete u svijetu u 2017. na 337 milijardi USD
- Od toga prirodne opasnosti su prouzrokovale 330 milijardi USD ekonomskih šteta
- 192,57% više u odnosu na 2016.
- Štete nastale ljudskom aktivnošću 7 milijardi USD (pad sa 10 milijardi USD)

Dešavanja u 2017.

- Osigurane štete su porasle sa 54 milijarde USD u 2016. godini na 144 milijarde USD u 2017. godini – najviši ikada zabilježeni iznos

Najveće osigurane štete

- SAD, uragan Maria, 19.09.2017.,
32 milijarde USD,
- SAD, uragan Irma, 06.09.2017.,
30 milijardi USD
- SAD, uragan Harvey, 25.08.2016.,
30 milijardi USD
- SAD, šumski požar „Tubbs Fires“, 08.10.2017.,
7,7 milijardi USD

Najveće osigurane štete

- Ukupno 15 šteta iznad 1 milijarde USD

Najveće osigurane štete

Put uragana Irma

Najveće osigurane štete

Uticaj uragana Irma na vegetaciju Djevičanskih otoka

Najveće osigurane štete

Tubbs Fire, Kalifornija

Najveće osigurane štete

Tubbes Fire, satelitski snimak 10.10.2017.

Uticaj na tržište

- Određeno pooštavanje tržišta reosiguranja, posebno u pogledu prirodnih opasnosti i za pogođene regione

Najčešći uzrok šteta

- Swiss Re Sigma daje podatak da su od 183 događaja prirodnih katastrofa:
- Oluje izazvale 82 događaja
- Poplave 55
- Suša, požari i vrućine 14
- Zemljotresi 12
- Tuča (grad) 8
- Hladnoća 5, ostalo 7

Najčešći uzrok šteta

- Swiss Re Sigma navodi za katastrofe usljed ljudskih aktivnosti:
- Požar i eksplozije 45 događaja
- Pomorske nesreće 33
- Pobune, teroristički akti i druge štete 21
- Željezničke nesreće 10
- Avijacija 7
- Rudnici 2

Najčešći uzrok šteta

- Munich Re-ovo izdanje Topics Geo upućuje da je jak vjetar izazvao 22 od 50 najvećih štetnih događaja u 2017.
- U velikom broju slučajeva taj jak vjetar je bio praćen poplavama

Najčešći uzrok šteta

- Jak vjetar – 22 događaja
- Poplava – 12 događaja
- Šumski požari – 6 događaja
- Zemljotres – 4 događaja
- Suša – 3 događaja
- Toplotni val, štete od zimskih uvjeta, lavina – po 1 događaj

Kapital u reosiguranju

- Kapital u reosiguranju je ostao stabilan - Procjena visine kapitala reosiguranja je 600 milijardi USD (bilo 595)
- Tzv. netradicionalno tržište reosiguranja je imalo oko 90 milijardi USD kapitala (bilo 81)

Rating agencije

- Fitch daje negativnu prognozu za sektor reosiguranja, zbog velike konkurencije, upliva alternativnog kapitala i niskih prihoda od ulaganja
- Ipak, zbog jake kapitalizacije rejtinge zadržava na stabilnom nivou
- Na temelju normalizacije katastrofalnih šteta i nešto povećanih cijena predviđa poboljšanje profitabilnosti reosiguravača

M & A

- 2017. je bila vrlo dinamična
- XL Group preuzeo Catlin Group, 4,1 milijarda USD
- Standard Life preuzeo Aberdeen Asset Management, 13,5 milijardi USD
- Sompo Holdings preuzeo Endurance, 6,3 milijarde USD
- Fairfax preuzeo Allied World, 4,9 milijardi USD

M & A

- Mitsui Sumitomo planirao kupovinu First Capital insurance u Singapuru, 1,6 milijardi USD
- Axis preuzeo Novae, 0,62 milijarde USD a početkom 2017. je već kupio Aviabel, nema naznake o vrijednosti posla
- Hannover Re preuzeo Argentu, 180 miliona USD

M & A

- AIG u 2018. planirao preuzimanje Validusa, 5,56 milijardi USD
- AXA najavila preuzimanje XL Groupa, 15,3 milijarde USD

Regija

- Croatia Osiguranje preuzela BNP Cardiff Croatia, maj 2017
- Sava Re najavila početkom 2018. preuzimanje Energoprojekt Garant osiguranja u Srbiji

BiH

- Grazer Wertschöpfungskette kupio VGT osiguranje i pripojio ga Grawe osiguranju
- BSO kupio Zovko osiguranje, pripojio ga te se novo društvo zove Adriatic osiguranje
- VIG Grupa kupila Merkur BH osiguranje

Regionalna društva

Društvo	Premija 2016. EUR	Premija 2017. EUR
Sava Re	147.426.893	153.219.752
Triglav Re	117.417.689	123.713.912
Wiener Re	40.458.189	47.002.780
Bosna Re	26.705.309	26.294.911
Dunav Re	21.773.970	24.716.383
Generali Re	13.304.729	11.148.199
DDOR Re		4.300.000

Tema Okruglog stola

Cyber rizici – Reosiguranje i izazovi digitalnog doba

Život je nadišao maštu

- Nekada se smatralo da je nadzor svih ljudskih aktivnosti mogao zamisliti samo George Orwell u svom romanu 1984. A tada svijet nije bio digitalan.

Život je nadišao maštu

Život je nadišao maštu

- Nepunih 70 godina nakon objavljivanja tog romana, zahvaljujući digitalizaciji sami snimamo i objavljujemo svje fotografije, video-zapise, navike i misli
- I sve je to dostupno cijelom svijetu a digitalni zapisi će ostati i iza nas

Život je nadišao maštu

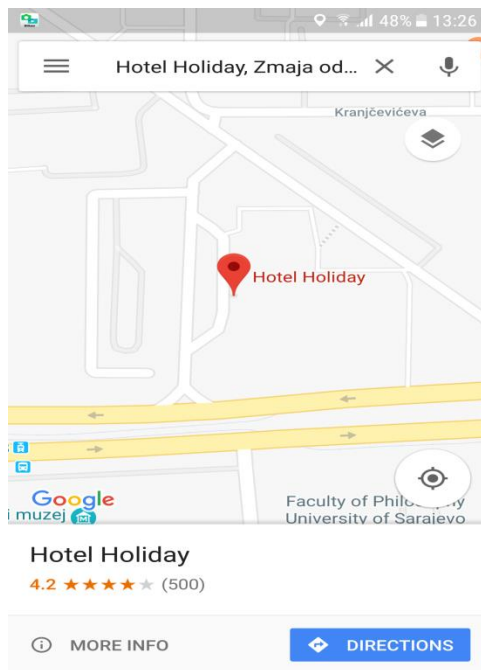
- Zahvaljujući maloj kameri i WiFi-ju

Život je nadišao maštu

- Cijeli svijet zna gdje sam, šta radim, šta jedem, šta sam kupio, s kim sam...

Znate li da

- Prosječan korisnik pametnog telefona pogleda u svoj telefon 150 puta dnevno
- Ne zna se postaje li korisnik zaista pametniji

Znate li da

- A isti taj prosječni korisnik dotakne telefon 2.617 puta dnevno

Znate li da

- će broj mobilnih aparata u svijetu preći 5 milijardi do 2019. godine

Prednosti

- Velika međusobna povezanost
- Lakša komunikacija
- Mogućnost on-line kupovine
- On-line bankarstvo
- Komunikacija sa državnim organima
- Digitalizacija razbija moć u rukama institucija i pojedinaca

Mane

- Kupovina, uglavnom nepotrebnih stvari, još uvijek dominira
- Hakeri mogu pristupiti vašim kamerama i mikrofonima, kao i podacima
- Digitalizacija omogućava koncentraciju moći u rukama institucija, organizacija, država i pojedinaca

Digitalni svijet i mi

- Digitalizacija je općenita
- Digitalizirani proizvodni procesi
- Digitalizirani liftovi
- Digitalizirani frižideri
- Samoupravljiva vozila
- Digitalizirana distribucija robe

Digitalni svijet i mi

- Ako možete neku uslugu uraditi preko internet bankarstva, procedure su začudo jednostavnije nego u banci
- Ali i vaš račun u tren oka može biti počišćen od strane neovlaštene osobe

Digitalni svijet i mi

- Digitalni svijet je omogućio i postojanje kriptovaluta
- Procjena je da ih postoji 1.110

Digitalni svijet i mi

- Imate li još uvijek klasični novčanik?

Digitalni svijet i mi

- Ili ste prešli na moderni, digitalni wallet?

Digitalni svijet i mi

- Digitalizacija mijenja način života
- Digitalizacija zatvara stare ali i otvara nove poslove
- Jeste li danas kliknuli koji like, pročitali šture i nepouzidane vijesti na nekom portalu, iznervirali se komentarima iza tih vijesti...?

Opasnosti digitalnog svijeta

29

- Uz ogromne mogućnosti koje digitalni svijet otvara, pojavile su se i vrlo značajne opasnosti
- Prvi takav veliki slučaj bio je Millenium bug ili Y2K
- Uložen je ogroman novac da se problem riješi (ili „riješi“), 483 milijarde USD
- Moguće je da je bilo više dima nego vatre

Opasnosti digitalnog svijeta

29

- Vlastito iskustvo – novokupljeni automobil kasnio je 10 dana kod isporuke zbog navodnog hakerskog napada na luku Koper. Nije se znalo gdje isporučiti robu
- Stvarni razlog ili dobar izgovor?

Opasnosti digitalnog svijeta

MFD BY	DAIMLER CHRYSLER CORPORATION	DATE OF MFR	1-98 C	GWR	2268 KG (05000 LB)
GAWR FRONT	WITH TIRES	RIMS AT	COLD		
1203 KG (2850 LB)	P195/75R14	14 X 5.5	380 KPA(35 PSI)		
GAWR REAR	WITH TIRES	RIMS AT	COLD		
1225 KG (2700 LB)	P195/75R14	14 X 5.5	380 KPA(35 PSI)		
THIS VEHICLE CONFORMS TO ALL APPLICABLE FEDERAL MOTOR VEHICLE SAFETY STANDARDS IN EFFECT ON THE DATE OF MANUFACTURE SHOWN ABOVE.					
VIN:XXXXXXXXXXXXXXXXXX	TYPE:	SINGLE X DUAL			
					
MDH: 010815 021	PAINT:POP	VEHICLE MADE IN CANADA	TRIM:C5C3	4848505	

Opasnosti digitalnog svijeta

29

- No prekid lanca snabdijevanja ne bi bio samo zanimljiva priča. Može dovesti do nestašica, poslovnih gubitaka pa i propasti pojedinih poduzeća
- Dublin je januara ove godine ostao bez urednog snabdijevanja hranom, istina ne zbog cyber napada već snijega, ali efekat je isti – nije bilo hljeba, mlijeka, voća, povrća...

Opasnosti digitalnog svijeta

29

- Potencijalna šteta može nastati bilo kada i bilo gdje
- Ugroženi su vlade, vojske, proizvodni pogoni, transport, zdravstvo, edukacija, finansijski sektor, razni drugi poslovi

Opasnosti digitalnog svijeta

29

- Posebno ugrožen segment su baze podataka
- Identity Theft Resource Center kaže da je u 2017. bilo oko 1.300 proboja u podatke, sa ukupno izloženim brojem podataka od 174 miliona
- U 2016. 1.093 proboja

Opasnosti digitalnog svijeta

- Poslovni sektor je pretrpio 50,5% udara
- Zdravstveni sektor 28,3%
- Edukacioni sektor 8,8%
- Bankarski i finansijski sektor 8,8%
- Vlada/vojni sektor 5,3%

Zašto baze podataka

- Procjena je da se podaci po osobi prodaju za 8 USD, a u specifičnim slučajevima za 15 pa i 30 USD

Trošak obnove podataka

- Procijenjeni trošak obnove po ukradenom ili izgubljenom zapisu je u 2013. u prosjeku iznosio 188 USD

Opasnosti digitalnog svijeta

29

- Cyber rizici su još 2014. ušli među 10 najvećih globalnih poslovnih rizika
- U zadnje vrijeme se porede sa iznosima šteta nastalih od prirodnih katastrofa
- Allianz Risk Barometer Survey ih svrstava na 3. mjesto u 2016., a u UK na prvo mjesto

Opasnosti digitalnog svijeta

29

- Svjetska ekonomija gubi zbog cyber kriminala 445 milijardi USD godišnje

Opasnosti digitalnog svijeta

29

- General-major njemačkog ratnog zrakoplovstva Ansgar Riks je upozorio da po jednom istraživanju hakeri mogu preuzeti kontrolu nad vojnim avionima uz pomoć opreme vrijedne 5.000 EUR

Razvoj cyber osiguranja

- U SAD prvo cyber osiguranje 1996.
- Kalifornija 2006. – Privacy Breach Notice Laws
- 47 od 50 država SAD uvelo zakone o obaveznom obavještanju o kršenju privatnosti
- Zakonodavstvo kao glavni pokretač razvoja cyber osiguranja

Razvoj cyber osiguranja

- U Europi razvoj počeo 1995. donošenjem Direktive EU o zaštiti podataka
- Povećana zavisnost od IT i hakerski napadi doveli do povećane tražnje sredinom 2000.
- 2013. EU Direktiva o cyber sigurnosti
- 2013./2014. ponuda na širem tržištu

Razvoj cyber osiguranja

- Procjena premije cyber tržišta 700.000.000 EUR
- U 2018. procjena 800,000,000 EUR premije

Razvoj cyber osiguranja

- Strožiji zakoni o zaštiti ličnih podataka
- Trošak rješavanja cyber upada povećan
- Trošak obavještanja unutar 72 sata, obavještavaju se vlasti, klijenti
- Trošak odnosa sa javnošću, pravni troškovi

Razvoj cyber osiguranja

- Stupanje na snagu propisa European Global Data Protection u EU u maju 2018. (odredba donijeta 2016.)
- Kazna za propust 2% do 4% globalnog prihoda, uz maksimum od 20 miliona EUR
- Ovaj propis može dodatno ojačati potražnju za cyber osiguranjem

Šansa za osiguranje

- U periodu od 2012. do 2015. premija porasla sa 1 milijarde USD na 2 milijarde USD
- Do 2020. utrostručenje premije
- Procjene za 2025. skok premije na 20 milijardi USD

Šansa za osiguranje

- Ovakav rast premije osiguranja se teško može očekivati u bilo kojoj drugoj oblasti
- Neophodan je oprez – ekonomske štete godišnje dosežu 445 milijardi USD

Šansa za osiguranje

- Stopa osiguranih društava je puno veća kod imovinskih osiguranja – npr. požar 59%
- Informatičku aktivu osigurava negdje 15% društava
- Pri tome, vjerojatnoća ostvarenja događaja požara je manja

Prosječni troškovi napada

- Uzorak: „nekoliko stotina“ kompanija
- Društva u SAD izložena gubicima iznad 1 miliona USD
- 7% društava u SAD izgubila preko 1 mio USD
- 3% na nivou svijeta

Prosječni troškovi napada

- Narednih 19% društava u SAD su izgubile između 0,5 i 1 miliona USD
- U svijetu to je narednih 8% društava

Prosječni troškovi napada

- Trošak prouzrokuju krađa informacija te
- Troškovi vezani uz poremećeno poslovanje ili izgubljenu produktivnost
- Uključuju kazne, sudske postupke, utrživost ukradene intelektualne imovine itd.

Prosječni troškovi napada

- Neblagovremeno rješavanje problema povećava troškove
- Prosječno vrijeme rješavanja cyber napada je bilo 32 dana
- Prosječan trošak po studiji Ponemon Instituta 1 milion USD (2013.)

Prosječni troškovi napada

- Godinu ranije prosječno vrijeme za rješavanje problema cyber napada je bilo 24 dana a
- Prosječan trošak po 591.780 USD

Prosječni troškovi napada

- 2017. studija Ponemon Instituta Cost of Data Breach Study, uzorak 419 kompanija iz 13 zemalja
- Prosječan trošak 3,62 miliona USD (10% niže)
- Trošak po izgubljenom podatku 141 USD
- Šanse za ponovni napad 27,7% u dvije godine

Veliki cyber napadi

- 2000. – Hunter Water
- 2006. - Los Angeles City hall
- 2006., 2007. – TJX (maloprodaja), 90 miliona USD troškova
- 2008., 2009. – Heartland (fin. usluge) 110 m \$
- 2010. – Lodz City Tram system

Veliki cyber napadi

- 2010. – napadnut razvojni nuklearni program Irana
- 2012. – Saudi Aramco
- 2012. – Zappos (internet prodaja) 500 m \$
- 2013. – Adobe
- 2014. – JP Morgan Chase

Veliki cyber napadi

- 2014. – Ebay (internet trgovina), smanjenje prihoda za 200 m \$
- 2014. – Target (maloprodaja) 162 m \$
- 2015. – LOT
- 2015. – Anthem (zdravstvo) 100 m \$
- 2017. – Equifax (kreditni registar) tuženi za milijarde \$

Veliki cyber napadi

- 2017. – WannaCry ransomware
- 2018. – Coincheck, gubitak 534 m \$ u bitcoinima

Poboljšanje cyber sigurnosti

29

- 2/3 ispitanika smatra da su korporacije odgovorne za cyber napade, kada se dese
- 62% ispitanika u SAD smatra da vlada treba biti odgovorna za zaštitu američkih poslova od cyber napada
- Izvršna naredba 2013. o zaštiti kritične infrastrukture

Poboljšanje cyber sigurnosti

29

- European Global Data Protection Regulation se može promatrati u istom svjetlu
- Svako privredno društvo treba ozbiljno pristupiti procjeni izloženosti i mjerama zaštite od cyber napada

Šta se može osigurati

- Industrija osiguranja sve je manje podložna standardiziranju
- Osiguranje cyber rizika bi bila oblast gdje bi standardizacija bila dobrodošla
- Iako su ponude “po mjeri” dobre, puno privrednih društava će biti zbunjeno različitom ponudom

Rizici po društva i institucije

29

- Zakonska odgovornost
- Proboj kompjuterske sigurnosti
- Narušavanje privatnosti
- Cyber krađa
- Cyber špijunaža i industrijska špijunaža
- Cyber ucjene

Rizici po društva i institucije

29

- Cyber terorizam
- Gubitak prihoda
- Namirenje troškova
- Narušeni ugled
- Kontinuitet poslovanja/prekidi u lancu snabdijevanja
- Cyber prijetnje infrastrukturi

Rizici po društva i institucije

29

- Vjeruje se da su stariji informatički uređaji ranjiviji
- Namjerno ažuriranje starijih softwarea na način da usporavaju rad
- Nepodržavanje softwarea
- Prisiljavanje na kupovinu novih uređaja i novih softwarea

Šta se može osigurati

Allianz prema A Guide to Cyber Risk pokriva kroz Cyber Protect:

- Pokriće za proboj privatnosti i podataka
- Pokriće prekida poslovanja i troškova obnove
- Pokriće za odštetne zahtjeve na osnovu sigurnosti mreže
- Pokriće odgovornosti po odštetnim zahtjevima zbog medija

Šta se može osigurati

Cyber Protect:

- Pokriće troškova nametnutih od strane regulatora
- Pokriće kazni i penala od strane regulatora
- Troškovi obavještanja
- Troškovi odgovora
- Pokriće hakerske krađe
- Pokriće cyber ucjena

Šta se može osigurati

Cyber Protect:

- E-plaćanja
- Pokriće za krizno komuniciranje
- Pokriće konsultantskih usluga

Šta se može osigurati

Allianz prema A Guide to Cyber Risk pokriva kroz Cyber Protect Premium:

- Dodatno pokriće kao što je prošireni prekid poslovanja

Šta se može osigurati

Allianz prema A Guide to Cyber Risk pokriva kroz Cyber Protect Premium Plus:

- Pokriće zasnovano prema zahtjevima specifičnog posla

Šta se može osigurati

- Uobičajeno fizičko oštećenje nije pokriveno
- Često je fizička šteta iz cyber napada isključena i po imovinskom osiguranju

Šta se može osigurati

- Allianz može nositi do 100 miliona EUR cyber pokrića
- Upozorava na kumuliranje rizika
- Zbog razvoja cyber rizika teško je napraviti model primjenjiv na njih a koji bi služio kao mjerilo izloženosti

Scenariji

Lloyd's sa firmom Cyence “Counting the cost: Cyber exposure decoded”

- Prekid u pružanju usluga putem tzv. Clouda može koštati od 4,6 milijardi USD za veliki događaj do 53,1 milijardu USD za ekstremno veliki događaj

Scenariji

Lloyd's sa firmom Cyence “Counting the cost: Cyber exposure decoded”

- Masovni događaj ranjivosti softwarea koštao bi između 9,7 milijardi USD za veliki događaj do 28,7 milijardi USD za ekstremno veliki događaj

Scenariji

Lloyd's sa firmom Cyence “Counting the cost: Cyber exposure decoded”

- Nedostatak pokrića osiguranjem – osigurane bi bile štete u rasponu od 620 miliona USD do 8,1 milijardu USD za događaj koji uključuje cloud, a od 762 miliona USD do 2,1 milijardu USD za događaj ranjivosti softwarea

Scenariji

Lloyd's sa firmom Air Worldwide “Cloud Down – The Impacts on the US Economy”

- Poslovi u SAD pretrpjeli bi 15 milijardi USD ekonomske štete (3 milijarde osigurane štete) ako bi jedan od vodećih pružatelja usluga clouda prestao raditi na tri do šest dana

Šta se može osigurati

- Cyber rizici se preuzimaju kao zasebno pokriće ali i kao dodatak postojećoj polici

Razumijevanje cyber rizika

- Nedostatak shvatanja izloženosti je jedna od najvećih prepreka prodaji cyber pokrića
- Stav da IT sistemi ne mogu biti kompromitirani
- Nisam izložen, nikad mi se to nije desilo
- Nemogućnost dostavljanja dokumentacije za preuzimanje rizika

Razumijevanje cyber rizika

- Zato je relativno mali broj društava za osiguranje spreman preuzimati cyber rizike

Reosiguranje i izazovi digitalnog svijeta

- Uloga reosiguranja je u ranom stadiju razvoja
- Kapacitet osiguranja je nedovoljan
- Dileme u reosiguranju su identične onima u direktnom osiguranju
- Često su cyber rizici u ugovorima o reosiguranju bili isključeni

Reosiguranje i izazovi digitalnog svijeta

- Sa poboljšanim shvatanjem cyber rizika i reosiguranje postaje sve više otvoreno za preuzimanje cyber rizika

Reosiguranje i izazovi digitalnog svijeta

- Dva izazova ostaju otvorena
- Nedostatak odgovarajućih podataka i kapaciteta za modeliranje
- Nedostatak znanja za preuzimanje, a što bi omogućilo stvaranje tržišta
- Razvojem modela moći će se odrediti vjerojatnoća ostvarenja događaja i njegova veličina

Reosiguranje i izazovi digitalnog svijeta

- Arthur Wightman (PwC) – Ukoliko se rizici općenito mjere svojom učestalošću i jačinom, onda cyber dolazi do kapaciteta koji zbunjuje
- Događaji su česti i znaju biti vrlo veliki
- Ipak, cyber rizik po njemu daje veliku mogućnost reosiguravačima za inovacije i da nađu nove izvore prihoda na mekom tržištu
- Potencijal premije kao kod prirodnih opasnosti

Reosiguranje i izazovi digitalnog svijeta

- Aon procjenjuje premiju reosiguranja u 2015. na 525 miliona USD
- Od toga 95% je upisano na kvotnoj osnovi
- To govori o oprezu s kojim se ulazi u ove poslove
- Nekih 15 reosiguravača je preuzimalo ove poslove kroz zasebne ugovore

Reosiguranje i izazovi digitalnog svijeta

- Učešće koje nude je od 20-30%, na kvotnoj osnovi
- Konzervativni su u pogledu ukupne izloženosti
- Zahtijevaju ograničenja po štetnom događaju za prekid poslovanja
- Značajan dio reosiguranja plasiran van SAD, u Londonu i na Bermudama

Reosiguranje i izazovi digitalnog svijeta

- Cristian Mumenthaler, direktor Swiss Re-a uputio poziv vladama da se uključe i podrže industriju reosiguranja u pogledu cyber rizika
- Time bi se izbjegla akumulacija rizika i prevelika izloženost
- Smatra da cyber rizici trebaju imati isti pristup kao i rizici terorizma

Reosiguranje i izazovi digitalnog svijeta

- Ranije je bio skeptik, nazivajući ih vjerojatno neosigurnim, ali očito njegovo društvo ne bježi od preuzimanja

Reosiguranje i izazovi digitalnog svijeta

- Cyber Risks and Reinsurance, 2016., Simon Cook, preuzimač reosiguranja u XL Catlinu
- Traže posebno određenog preuzimača kod klijenta za cyber rizike
- Vlastiti tekst police, pokrića i obrazac ponude
- Poznavanje zahtjeva u pogledu obavještanja i zakona na teritorijima koje žele pokriti
- Kreditni monitoring, forenzika podataka

Reosiguranje i izazovi digitalnog svijeta

- Cyber Risks and Reinsurance, 2016., Simon Cook, preuzimač reosiguranja u XL Catlinu
- Pitanje upravljanja krizom i štetama
- Kao izazov vidi i nedostatak odgovarajućih isključenja za cyber rizike
- Danas postavljeno isključenje već za šest mjeseci može biti prevaziđeno

Reosiguranje i izazovi digitalnog svijeta

- Na konkretnom primjeru zaključenog pokrića, vidjeli smo da se traži franšiza koja je iskazana i monetarno i vremenski.
- Limit je dat agregatno
- Pokriće isključuje SAD i Kanadu
- Prijenosni uređaji poput diskova, traka, USB ili flash memorija su isključeni iz pokrića, ukoliko nisu enkriptirani

Zaključak

- Cyber rizici pružaju velike mogućnosti za razvoj osiguranja i reosiguranja
- Također donose mnoštvo nepoznanica
- Velika opreznost kod procjene rizika i preuzimanja
- Potrebno je poznavanje problematike

I ukoliko niste...

Hvala na pažnji

